

EWA TUORA-SCHWIERSKOTT

Niemiecki język prawniczy w **40** lekcjach

Deutsche juristische
Fachsprache in 40 Lektionen

2. wydanie

Wydawnictwo C.H. Beck

**Niemiecki język prawniczy
w 40 lekcjach**

**Deutsche juristische Fachsprache
in 40 Lektionen**

EWA TUORA-SCHWIERSKOTT

Niemiecki język prawniczy w 40 lekcjach

Deutsche juristische
Fachsprache in 40 Lektionen

2. wydanie

Wydawnictwo C.H. Beck
Warszawa 2013

Niemiecki język prawniczy w 40 lekcjach
Deutsche juristische Fachsprache in 40 Lektionen
2. wydanie

Wydawca: Anna Wieczorek
Redakcja: Agata Biernacka
Korekta: Anna Wojtyniak

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2013**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: DTP Service
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-5423-1

ISBN e-book 978-83-255-5424-8

Vorwort / IX

Abkürzungsverzeichnis / XI

1. TEIL RECHTSSPRACHE JĘZYK PRAWNICZY / 1

I. Grundlagen *Podstawy* / 3

- Lektion 1. Grundlegende Rechtsausdrücke *Podstawowe wyrażenia prawne* / 3
- Lektion 2. Klage, Antrag, Forderung, Anspruch *Skarga / pozew, wniosek, żądanie, roszczenie / wierzytelność* / 6
- Lektion 3. Grundlegende Rechtsbegriffe *Podstawowe terminy prawne* / 10
- Lektion 4. Verfassungsrecht *Prawo konstytucyjne* / 14
- Lektion 5. BGB, Teil I *Prawo cywilne, część I* / 18
- Lektion 6. BGB, Teil II *Prawo cywilne, część II* / 21
- Lektion 7. Gesellschaftsrecht, Teil I *Prawo spółek, część I* / 24
- Lektion 8. Gesellschaftsrecht, Teil II *Prawo spółek, część II* / 28
- Lektion 9. Strafrecht *Prawo karne* / 31
- Lektion 10. Für praktische Anwendung *Przydatne w praktyce* / 34

II. Für Fortgeschrittene *Dla zaawansowanych* / 37

- Lektion 11. Erweiterung des Wortschatzes *Poszerzenie słownictwa* / 37
- Lektion 12. Europa- und Verwaltungsrecht *Prawo europejskie i administracyjne* / 42
- Lektion 13. Schuldrecht *Prawo zobowiązań* / 46
- Lektion 14. Sachenrecht *Prawo rzeczowe* / 48
- Lektion 15. Familienrecht *Prawo rodzinne* / 51
- Lektion 16. Erbrecht *Prawo spadkowe* / 54
- Lektion 17. Zivilprozessordnung *Kodeks postępowania cywilnego* / 56
- Lektion 18. Strafrecht *Prawo karne* / 58
- Lektion 19. Kommunikation und Ausdrucksweise *Komunikacja i sposób wystawiania się* / 64
- Lektion 20. Grammatik und Recht *Gramatyka i prawo* / 67

2. TEIL FALLLÖSUNG ROZWIĄZYWANIE KAZUSÓW / 69

I. Bürgerliches Recht *Prawo cywilne* / 71

Lektion 21. Fall I: Autokauf *Kazus I: Kupno samochodu* / 74

Lektion 22. Fall II: Unmöglichkeit *Kazus II: Niemożność (wykonania świadczenia)* / 79

Lektion 23. Fall III: Kündigung *Kazus III: Wypowiedzenie* / 82

II. Strafrecht *Prawo karne* / 89

Lektion 24. Fall I: Diebstahl und Notwehr *Kazus I: Kradzież i obrona konieczna* / 89

Lektion 25. Fall II: Mord *Kazus II: Morderstwo* / 94

Lektion 26. Fall III: *dolus generalis* *Kazus III: dolus generalis* / 101

III. Europarecht *Prawo europejskie* / 108

Lektion 27. Fall I: Einreiserecht eines Angehörigen des Nicht-EU-Mitgliedsstaates
Kazus I: Prawo wjazdu krewnych z państw niebędących członkami UE / 108

3. TEIL VERTRAGSMUSTER UND MUSTER VON PROZESSSCHREIBEN WZORY UMÓW I PISM PROCESOWYCH / 115

I. Vertragsmuster *Wzory umów* / 117

Lektion 28. Vollmacht, Mahnung, Kaufvertrag, Arbeitsvertrag *Pełnomocnictwo, upomnienie, umowa kupna-sprzedaży, umowa o pracę* / 117

II. Klagen und Prozessschreiben *Pozwy i pisma procesowe* / 127

Lektion 29. Musterklage *Wzór pozwu* / 127

Lektion 30. Einstweilige Verfügung gegen E-Mail-Spamming *Tymczasowe rozporządzenie w sprawie wysyłania spamu drogą elektroniczną* / 131

Lektion 31. Klage I *Pozew I* / 133

Lektion 32. Klage II *Pozew II* / 138

Lektion 33. Beweisbeschluss *Postanowienie dowodowe* / 141

Lektion 34. Schreiben wegen Minderung *Pismo w sprawie obniżenia zapłaconej ceny* / 143

Lektion 35. Prozessvergleich, Rügeschrift *Uгода sądowa, zaskarżenie* / 147

Lektion 36. Beschluss über einen Erbschein *Postanowienie o stwierdzenie nabycia spadku* / 150

Lektion 37. Urteil I *Wyrok I* / 152

Lektion 38. Urteil II *Wyrok II* / 155

Lektion 39. Urteil III *Wyrok III* / 160

Lektion 40. Urteil IV *Wyrok IV* / 163

4. TEIL QUELLENTEXTE TEKSTY ŹRÓDŁOWE / 167

- I. Deutsches Richtergesetz – Auszug *Niemiecka ustawa o sędziach – wyciąg* / 169
- II. Rechte und Pflichten von Zeugen und Beschuldigten im deutschen Strafrecht *Prawa i obowiązki świadków i podejrzanych w niemieckim prawie karnym* / 174
- III. Entscheidung des Bundesverfassungsgerichts zur Gewissensfreiheit *Orzeczenie niemieckiego Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wolności sumienia* / 177
- IV. Das Lebenspartnerschaftsgesetz *Ustawa o związkach partnerskich* / 183
- V. Einführung in das Gesellschaftsrecht *Wprowadzenie do prawa spółek* / 188
- VI. Verwaltungsgerichtsbarkeit *Sądownictwo administracyjne* / 205
- VII. Die Hypothek und die Grundschuld im deutschen Recht – eine vergleichende Analyse *Hipoteka i dług gruntowy w prawie niemieckim – analiza porównawcza* / 210

Lösungsschlüssel / 215

Glossar / 259

Podręcznik, który trzymają Państwo w ręku, stanowi już piątą tego typu pozycję na rynku polskim. Jest on kontynuacją cyklu obejmującego tytuły *Deutsche Juristische Fachbegriffe in Übungen*, *Polski i niemiecki język prawniczy w ćwiczeniach – podręcznik dla prawników i tłumaczy* oraz *Deutsche Juristische Fachsprache in Übungen*. Ponieważ poprzednie tomy cieszyły się niezmiernym uznaniem czytelników, przygotowaliśmy trzecią publikację z tej serii. Jest to uzupełniona i w znacznym stopniu rozbudowana wersja obydwu poprzednich książek, które spotkały się z ogromnym zainteresowaniem praktyków.

Podręcznik zawiera ćwiczenia do nauki języka na poziomie zaawansowanym. Jego zamierzeniem jest przybliżenie terminologii przydatnej w pracy zawodowej prawników, ekonomistów i tłumaczy. Książka zawiera także wyrażenia zaczerpnięte z języka potocznego, używane na co dzień w kancelariach.

Publikacja obejmuje słownictwo z zakresu: części ogólnej prawa cywilnego, prawa rzeczowego i prawa zobowiązań, prawa karnego, konstytucyjnego, europejskiego i administracyjnego oraz prawa handlowego, ze szczególnym uwzględnieniem formułowania poszczególnych umów handlowych. Zadania i teksty źródłowe skonstruowano tak, by ułatwiały uczącemu się samodzielne formułowanie w języku niemieckim pism prawnych, korespondencji i wypowiedzi.

Specjalistyczne ćwiczenia mają na celu osiągnięcie biegłości językowej. Nadają się idealnie do wykorzystania podczas lektoratów językowych na uczelniach, w szkołach językowych i na kursach tłumaczy. Przejrzysty klucz rozwiązań umożliwia także samodzielną naukę.

Podręcznik kierowany jest nie tylko do studentów prawa, ekonomii i germanistyki, ale także do pracowników kancelarii prawnych, do tłumaczy przysięgłych, przedsiębiorców oraz nauczycieli języka niemieckiego i do wszystkich tych, którzy na co dzień mają do czynienia z przekładem terminów prawnych i handlowych.

Poszczególne lekcje zostały przygotowane w ten sposób, by mogły służyć jako solidne przygotowanie do biegłego posługiwania się niemieckim językiem prawniczym w mowie i w piśmie. Zawierają więc m. in. sformułowania nadające się do zastosowania w korespondencji kierowanej do partnerów handlowych i urzędów oraz w pismach procesowych.

W książce wykorzystane zostały doświadczenia autorki zdobyte podczas tłumaczeń ustaw niemieckich i polskich na rzecz wydawnictwa de-iure-pl.org oraz współpracy z kancelariami prawniczymi, firmami consultingowymi i placówkami naukowymi z obu krajów.

dr Ewa Tuora-Schwierskott

Abkürzungsverzeichnis

a.A.	anderer Ansicht, anderer Auffassung
a.a.O.	am angegebenen Ort
Abs.	Absatz
adj.	Adjektiv
adm.	administracyjny
ADSP	Allgemeine Deutsche Spediteurbedingungen
adv.	Adverb
AG	Aktiengesellschaft
AGB	Allgemeine Geschäftsbedingungen
AktG	Aktiengesetz
a.l.i.c.	<i>actio libera in causa</i>
Alt.	Alternative
Art.	Artikel
Aufl.	Auflage
Az.	Aktenzeichen
BayEUG	Bayerisches Gesetz über das Erziehungs- und Unterrichtswesen
BayVSO	Bayerische Volksschulordnung
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
BGBI. I	Bundesgesetzblatt Teil I
BGH	Bundesgerichtshof
BGHSt	Entscheidungen des BGH in Strafsachen
BRAO	Bundesrechtsanwaltsordnung
BRD	Bundesrepublik Deutschland
BVerfG	Bundesverfassungsgericht
EDV	Elektronische Datenverarbeitung
EG	Europäische Gemeinschaften
EGMR	Europäischer Gerichtshof für Menschenrechte
EGV	EG-Vertrag
EMRK	Europäische Menschenrechtskonvention
EP	Europäisches Parlament
EU	Europäische Union
EuGH	Europäischer Gerichtshof
EuZW	Europäische Zeitschrift für Wirtschaft
e. V.	eingetragener Verein
EZB	Europäische Zentralbank
f	femininum
ff.	folgende (Seiten)
GA	Generalanwalt
GATT	(ang. <i>General Agreement on Tariffs and Trade</i>) Das Allgemeine Zoll- und Handelsabkommen
GbR	Gesellschaft des bürgerlichen Rechts
gem.	gemäß

GG	Grundgesetz
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
GmbHG	GmbH-Gesetz
GVBl.	Gesetz- und Verordnungsblatt
HGB	Handelsgesetzbuch
h. M.	herrschende Meinung
Hs.	Halbsatz
i. A.	im Auftrag
InsO	Insolvenzordnung
IPR	Internationales Privatrecht
i.S.d.	im Sinne der / des
i.S.v.	im Sinne vom
i.V.	in Vertretung
i.V.m.	in Verbindung mit
JGG	Jugendgerichtsgesetz
jmd.	jemand
jmdm.	jemandem (Dat.)
jmdn.	jemanden (Akk.)
jmds.	jemandes (Gen.)
JURIS	Juristisches Informationssystem für die Bundesrepublik Deutschland
KG	Kommanditgesellschaft
LG	Landgericht
LPartG	Lebenspartnerschaftsgesetz
łac.	łacińskie
m	maskulinum
m. M.	Mindermeinung
MoMiG	Gesetz zur Modernisierung des GmbH-Rechts und zur Bekämpfung von Missbräuchen
MwSt.	Mehrwertsteuer
n	neutrum
NJW	Neue Juristische Wochenschrift
OC	odpowiedzialność cywilna
OHG	offene Handelsgesellschaft
OLG	Oberlandesgericht
OVG	Oberverwaltungsgericht
OWiG	Ordnungswidrigkeitengesetz
Pl.	Plural
pot.	potocznie
prawn.	prawnicze / prawne
präp.	Präposition
pr. cyw.	prawo cywilne
pr. karn.	prawo karne
pr. zobow.	prawo zobowiązań
RFN	Republika Federalna Niemiec
Rn.	Randnummer
RR	Rechtsprechungsreport
Rspr.	Rechtsprechung
RW	Rechtswidrigkeit
S.	Seite / Satz

sog.	so genannt/e
StGB	Strafgesetzbuch
StPO	Strafprozessordnung
StVO	Straßenverkehrsordnung
u.	und
UE	Unia Europejska
UWG	Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb
v	Verb
VAT	podatek od wartości dodanej
VGH	Verwaltungsgerichtshof
vgl.	vergleiche
VO	Verordnung
Vors.	Vorsitzende(r)
VoSchG	Volksschulgesetz
VwGO	Verwaltungsgerichtsordnung
VwVfG	Verwaltungsverfahrensgesetz
WRV-O	Wertverordnung
ZP EMRK	Zusatzprotokoll zur Europäischen Menschenrechtskonvention
ZPO	Zivilprozessordnung
ZVG	Zwangsvollstreckungsgesetz
IV WRV	Kapitel IV der Weimarer Reichsverfassung

I. TEIL RECHTSSPRACHE
JĘZYK PRAWNICZY

I. GRUNDLAGEN

PODSTAWY

Lektion I

Grundlegende Rechtsausdrücke

Podstawowe wyrażenia prawne

I. Nennen Sie das polnische Äquivalent:

a	Bürgerliches Recht	
b	Öffentliches Recht	
c	Zivilrecht	
d	Privatrecht	
e	Strafrecht	
f	Handelsrecht	
g	Europarecht	
h	Internationales Privatrecht (IPR)	
i	Arbeitsrecht	
j	Sozialrecht	
k	Wirtschaftsrecht	
l	Verfahrensrecht	
m	Verwaltungsrecht	
n	Völkerrecht	
o	Staatsrecht	
p	Steuerrecht	
q	Wertpapierrecht	
r	Zwangsvollstreckungsrecht	
s	Insolvenzrecht	
t	Urheberrecht	
u	Gesellschaftsrecht	

2. Nennen Sie das polnische Äquivalent:

Ordnung – Verfahren – Prozessrecht
Postępowanie – prawo procesowe

a	das Strafverfahren	
b	die Strafprozessordnung (StPO)	
c	die Verwaltungsordnung / das Verwaltungsverfahren	
d	die Zivilprozessordnung (ZPO)	
e	das Vollstreckungsverfahren	
f	nichtstreitiges Verfahren	
g	strittiges Verfahren	

3. Finden Sie die polnischen Bezeichnungen:

a	ordentliches Gericht	
b	das Bundesverfassungsgericht	
c	das Amtsgericht	
d	zuständiges Gericht	
e	unzuständiges Gericht	
f	das Gericht der ersten / höheren Instanz	
g	Europäischer Gerichtshof	
h	Oberstes Gericht	
i	Oberstes Verwaltungsgericht	

4. Nennen Sie die polnischen Bezeichnungen für die juristischen Berufe:

